

GYPROC

news

BPB Gyproc i Sverige 50-årsjubilerar

Lättbyggnadstekniken som idag präglar nästan allt byggande har inte alltid varit lika självklar. I grunden bygger den på Gyproc Gipsskiva som snabbt blev ett oundgängligt stomkomplementmaterial som beklädnadsskiva när den introducerades i bred skala på 1950-talet.

Nu 50-årsjubilerar BPB Gyproc som grundades i januari 1955 med namnet Svenska AB Gyproc för att ta hand om marknadsföring av Gyproc Gipsskivor.

De första gipsskivorna på den svenska marknaden var importprodukter från Kanada. Importen startade i mindre skala 1927. Och reguljär import från England påbörjade Skandinaviska Eternit som bildades 1947.

Skivorna användes främst som brandskyddande beklädnad i trähus. Det första genombrottet kom på 1950-talet då man började bygga s.k. "stolphus" med bärande konstruktioner av träreglar i stället för murverk eller plankväggar.

Gipsskivan blev ett oundgängligt stomkomplementmaterial som beklädnadsskiva och Svenska AB Gyproc, som senare ändrade namnet till Gyproc AB, grundades i januari 1955 för att ta hand om verksamheten. Idag är BPB Gyproc i Danmark, Finland, Norge och Sverige sedan 1998 till 100 % ägt av BPB plc, en världsomspännande koncern inom lättbyggnadsteknik och världens största tillverkare av gipsskivor, som redan sedan 50-talet var delägare i Gyproc till 25 %. Förutom de nordiska länderna är BPB Gyproc även verksam i Lettland, Estland och St. Petersburg i Ryssland.

Ganska snart efter starten 1955 började BPB Gyproc en egen tillverkning av gipsskivor i en nyanlagd fabrik i Varberg. Fabriken var helt klar 1957 och driften kunde börja. Snart stod det klart att tillverkningen måste byggas ut och den första ombyggnaden blev klar 1959. Under åren 1964 till 1990 byggdes sedan fabriker i Bålsta och Ljungby. I Sverige återstår dock endast fabriken i Bålsta idag.

I övriga Norden byggdes fabriker i Kalundborg (1972) i nordvästra hörnet av Själland i Danmark, i Kyrkslätt (1973) nära Helsingfors i Finland och i Fredrikstad (1990) strax söder om Oslo i Norge.

[Läs mer på sista sidan](#)

BPB GYPROC
1955 – 2005

50 ÅR

BUILD ON OUR
KNOWLEDGE

Konstfack i funkisfabrik

Konstfacks nya lokaler i LM Ericssons gamla fabrik vid Telefonplan i Stockholm ställde höga krav på brandskydd, ljudreduktion och funktion på höga innerväggar med teleskopanslutning, och inte minst på logistiken under byggprocessen. [Läs mer på nästa sida](#)

Personaltytt

BPB Gyproc i Bålsta har anställt **Lennart Strand** som innesäljare/ordermottagare på Gyproc Kundcentrum. Lennart började sin anställning den 19 januari och kommer att ersätta Ragnar Dahl som gick i pension den 1 januari.

Lennart har tidigare arbetat tio år med försäljning och kundservice inom mediebranschen, och närmast kom-

mer han från cd- och dvd-tillverkaren SDC Sweden. Lennart är 31 år gammal och bor i Barkaby, Järfälla, och på fritiden umgås han med sin familj men är även intresserad av jakt och är medlem i Hemvärnet. Vi hälsar Lennart välkommen till BPB Gyproc.

Order/Kundcentrum når du på telefon 0171-41 54 60 eller fax 0171-41 55 00.

Konstfack i ombyggd telefonfabrik

Fem till åtta meter höga innerväggar med teleskopanslutning, anpassade för stora snölaster. Därtill hårda krav på brandskydd, ljudreduktion, funktion och inte minst en effektiv logistik under byggtiden.

– Ett stort och avancerat projekt, men det fungerade förvånansvärt smidigt, säger Mats Oscarsson, projektledare, Nordisol Akustik.

Det handlar om förändringen av Ericssons tidigare telefonfabrik i Hägersten. Den är nu ombyggd

”Ett stort och avancerat projekt”

för att ge Konstfack nya lokaler. I september 2004 var projektet klart för inflyttning.

Alla innerväggar är byggda enligt lättbyggnadstekniken med gipsskivor från BPB Gyproc. Monteringen utfördes av Nordisol Akustik, som

mest hade ett 60-tal medarbetare involverade i projektet.

– Vi hade ett nära samarbete med BPB Gyproc, främst i ett inledande skede. Då gick vi igenom projektet noggrant och våra byggare blev informerade om hur väggarna skulle monteras i alla sina delar, säger Mats Oscarsson.

Fungerande logistik

Byggnaden vari väggarna monterats är 130 x 110 meter. Takhöjden varierar från fem till åtta meter. Det innebar att väggar och regler fick kapas och anpassas på plats. Totalt levererades 100 000 kvm gipsskivor och 70 000 löpm. stål. En mängd som talar sitt tydliga språk.

– I ett projekt av den här storleken är förstås en väl fungerande logistik av stor betydelse. BPB Gyproc levererade material successivt enligt en utarbetad plan, vilket underlättade vårt arbete, påpekar han.

Integreras

Han värdesätter att representanter från BPB Gyproc medverkade kontinuerligt under hela byggtiden. Uppstod det problem fanns en lösning nära till hands. Arbetet med väggmonteringen skulle även integreras med ventilationstekniker, elektriker och målare.

– Det var ytterligare en dimension som ställde krav på samordning, men den flexibilitet som lättbyggnadstekniken ger gjorde att vi smidigt kunde anpassa oss till övriga hantverkare.

Stora snölaster

Först kapades och restes stålreglarna. Därefter monterades ena sidan av väggen, vilket gav utrymme för el och ventilation. I nästa steg sattes andra väggsidan på plats. Den varierande takhöjden med bland annat lutande valv ställde även krav på ökad stabilitet. Alla väggarna var teleskopanslutna för att kunna ”fjädra” och därmed anpassa sig efter stora snölaster.

– Därtill hör också krav gällande brandskydd, EI 30 och EI 60. För bättre ljudisolering och akustik använde vi i stor utsträckning innerväggar med Gyproc XR, förklarar Mats Oscarsson.

Fakta

Ombyggnad av Konstfack Telefonplan, Stockholm
Ombyggnadsarea 22.000 m²

Arkitekt: Wingårdh Arkitektkontor AB

Totalentreprenör: Reinhold Bygg Stockholm AB

Montering: Nordisol Akustik, som är ett rikstäckande entreprenadföretag som arbetar med hela kedjan från projektledning och byggnation till kontakt med leverantörer och samarbete fram till färdigt objekt

Gyproc Lättbyggnadsteknik

Innerväggar: Gyproc Duronomic för höga väggar, Gyproc XR och Gyproc Acounomic för god ljudmiljö. Stålbjälklag med Gyproc C-balk, Gyproc TP Trapetsplåt, Gyproc GG 13 och Gyproc AP Akustikprofil.

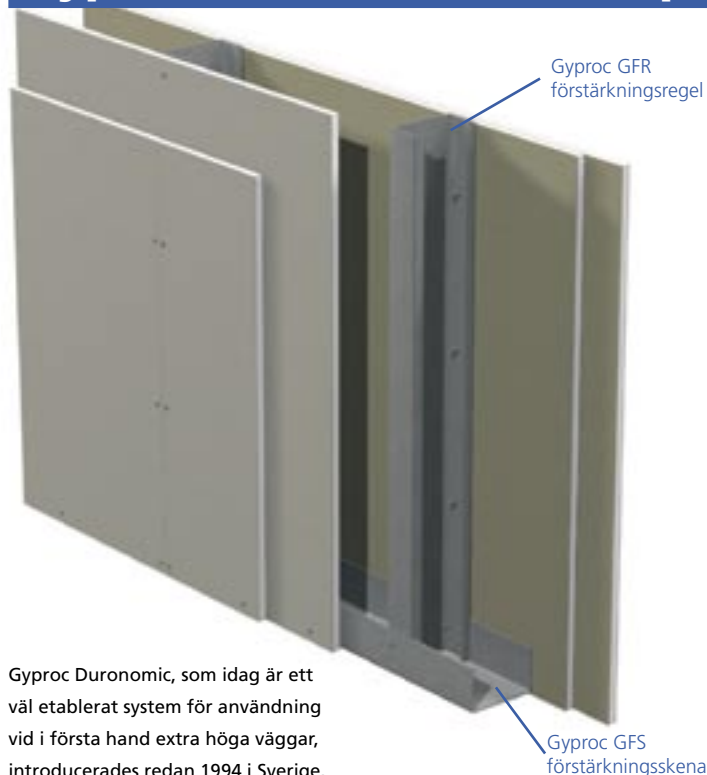
Alla innerväggar är byggda med Gyproc lättbyggnadsteknik.

Bevara funktionsmiljön

Byggnationen var således speciell på flera olika sätt. Telefonfabriken som utgjordes av en öppen industri lokal med stora ljusinsläpp i taket, skulle anpassas till moderna undervisningslokaler. Byggnaden är K-märkt, vilket även innebar att funktionsmiljön arkitektoniskt skulle bevaras.

– Det gjorde att vi fick gå försiktigt fram och noggrant anpassa oss utifrån de förutsättningar som fanns i byggnaden. Med facit i hand kan vi konstatera att projektet fungerat tillfredsställande, även om det var komplicerat, säger Mats Oscarsson.

Gyproc DUROnomic – 10 år på nordiska marknaden

Gyproc Duronomic, som idag är ett väl etablerat system för användning vid i första hand extra höga väggar, introducerades redan 1994 i Sverige. Systemet som gör det möjligt att bygga lätta väggar upp till 8 m höga, har med andra ord redan jubilerat efter 10 år. Systemet är väl dokumenterat även för användning som bärande väggar samt brand- och ljudklassade väggar.

När Gyproc Duronomic lanserades infördes ett förbättrat system med förstärkningsreglar och skenor, Gyproc GFR och GFS. Den nya regeln Gyproc GFR ersatte den tidigare förstärkningsregeln FR. Plåtens hållfasthet höjdes för att göra det möjligt att minska godstjockleken till 1,2 mm, en av flera åtgärder för att göra produkterna enklare att hantera på byggarbetsplatsen. I Gyproc Handbok finns dimensioneringsanvisningar till systemet för konstruktörer.

Projektering

Väggar med höga ljudkrav utförs ofta med dubbel regelstomme och är då extra lämpliga att utföra med Gyproc Duronomic, för väggar upp till 6 meter höga. De stabila reglarna i systemet gör att väggar kan byggas högre

och tunnare än motsvarande väggar med reglar av typen Gyproc XR eller ER, som har tunnare plättjocklek (0,46 resp. 0,56 mm). Se exempel 1-3.

Dimensionering

Gyproc Duronomic kan dimensioneras för olika typer av laster, även stomstabilitet. Det finns anvisningar för uppbyggnad av bärande väggar som är brandklassade t ex vid kravet REI 60. Det är viktigt att reglarna inte skarvas när de är bärande och att de beställs med rätt längd från fabrik (ingen extra kostnad).

Vid dimensionering beaktas om regelns båda flänsar eller endast den ena är stagad, enligt anvisningar i Gyproc Handbok. Om båda flänsar är stagade blir bärförmågan avsevärt större. Gipskivor ger normalt tillräcklig stagning. Vid vissa väggtyper skruvas gipskivor endast till en sida av regeln. Alternativt kan stagningen då utföras med stålprofil Gyproc S 25 Sekundär, monterade horisontellt med c-avstånd 800 mm.

Montering

Duronomic-reglarna har 45 mm breda flänsar och livet är försedd med kabelhål. Eftersom regeln är osymmetrisk kan Gyproc GFR "boxas" dvs läggas omlott för att skarvas. Regeln kan beställas i rätt längd utan extra kostnad. Kapning på byggsplatsen till rätt längd bör undvikas. Vid bärande vägg får GFR inte skarvas.

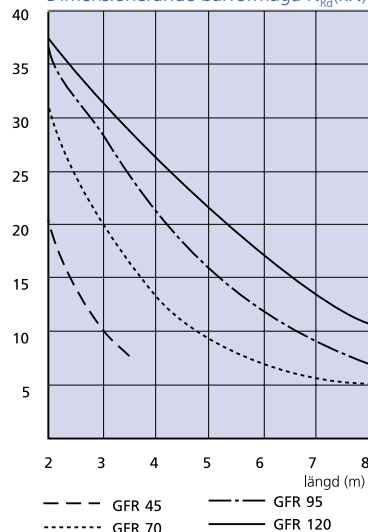
Regeln används även som karmregel för tunga dörrar (brand- och ljudklassade). Vid riktigt tunga arkivdörrar, kontakta dörrtillverkaren.

Skenan, Gyproc GFS, är försedd med hål c 400 mm för att underlätta montage med t.ex spikplugg. Skenan kan användas som teleskopskena för väggar med höjd över 3 meter.

Vid montering av gipskivor är viktigt att använda bra skruvar med borrhåls, t.ex Gyproc QSB Quick.

Prickembosering på regelns flänsar förhindrar att skruven glider och den tunnare plåten (1,2 mm) underlättar skruvningen.

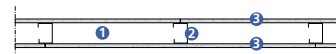
Dimensionerande bärförmåga N_{Rd} (kN)

Dimensioneringsvärden för axiallast

Värde per regel. Båda flänsar stagade. Se Gyproc Handbok.

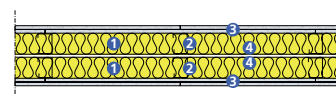
Exempel 1 - Enkel regelstomme

Väggtyp E-E 70/GFR70 (c450) 101 M0

Väggen är 95 mm tjock och kan byggas ca 6 m hög. Med regel av typ Gyproc XR eller ER blir max vägghöjd ca 4 m. Duronomic-väggen är uppbyggd av ett lag 12,5 mm Gyproc Gipskiva (3) per sida och 70 mm regel, Gyproc GFR 70 (2). Förstärkningskena Gyproc GFS 70 (1).

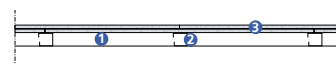
Exempel 2 - Dubbel regelstomme

Väggtyp E-DD 70/GFR70 (c450) 202 M140

Max vägghöjd blir ca 5 m. Med regel av typ Gyproc XR eller ER blir max vägghöjd ca 3 m. Duronomic-väggen är uppbyggd av två lag 12,5 mm Gyproc Gipskiva (3) per sida och dubbla 70 mm reglar, Gyproc GFR 70 (2). Tak- och golvskena Gyproc AC 70-DD (1). 70+70 mm mineralull (4).

Exempel 3 - Schaktvägg

Väggtyp E-E 45/GFR45 (c450) 200 M0

Väggjocklek endast 70 mm och max vägghöjd ca 3 m. Med regel av typen Gyproc XR och ER krävs för denna max vägghöjd en bredare vägg (95 mm) och regel Gyproc XR 70 alt. ER 70. Duronomic-väggen är uppbyggd med 45 mm regel Gyproc GFR 45 (2) och dubbla lag 12,5 mm Gyproc gipskiva (3) på en sida av regeln. Tak- och golvskena Gyproc SK 45 (1).

Fakta

Referensobjekt med Gyproc

Duronomic i Norden:

- Konstfack vid Telefonplan i Stockholm, höga väggar t ex med dubbelstomme

- Kista Galleria i Solna

Se www.gyproc.se, Gyproc Handbok eller kontakta Gyproc Teknisk Support, tel 0171-41 54 80, för mer information.

Ishøj Bibliotek i Danmark

...Fortsättning från motstående sida

bibliotekets användare och medarbetare som hos administration.

Samarbete skapar lösningar

– Det hela har fallit ut på ett bra sätt, och vi kan ännu en gång konstatera att vi har ett bra samarbete med BPB Gyproc, där inte minst Steen Petersen fungerat som en ideell samtalspartner när vi ska söka oss fram till den bästa lösningen, säger Preben Bengtsen.

Återinvigningen av Ishøj Bibliotek skedde inte i det tysta. Det var tal av politikerna, levande musik och kaffe och croissanter till alla besökare som kom de första timmarna, där personalen kunde välkomna i de renoverade, ljusa och störningsfria lokalerna.

Men därmed är inte samarbetet slut. Det skulle också in ett nytt undertak i foajén och "borgmästargången" i rådhuset i Ishøj – och även här var BPB Gyproc involverade i uppdraget.

En krävande och rolig uppgift

– Det var helt bestämt en ganska speciell uppgift, där det inte på förhand fanns en lösning på alla detaljer. Men tack vare ett bra samarbete mellan Ishøj kommun, BPB Gyproc och oss samt flera tester under arbetets gång slutade det med en perfekt lösning, som vi är stolta över att ha bidragit till, säger Jørgen Petersen hos entreprenören Gerner Hansen & Jørgen Petersen.

– Det är alltid spännande med uppdrag där det inte finns färdiga "nyckellösningar" – uppgifter som kräver kreativitet och improvisation. Vi hade på förhand stor respekt för BPB Gyprocs erfarenhet och hittade genom att göra olika försök tillsammans med dem lösningar på alla krav.

– Själva monteringen av undertaksplattorna gick helt efter instruktionsboken, men utmaningen låg i bärverket som håller undertaket. Det handlade nämligen om skrävvägar som ställde särskilda krav på tillpassningar. Samtidigt skulle allt anpassas efter den existerande strukturen av ventilationskanaler och resultera i en enhetlig yta som både var lugn och funktionell. Roligt var det, och till slut gick det helt efter skolboken när väl de rätta lösningarna var definierade.

Fakta

Ishøj Bibliotek och Rådhus
Beställare: Ishøj kommune
Arkitekt: Preben Bengtsen
Huvudentreprenör: P-El Anlæg A/S
Entreprenör: Gerner Hansen & Jørgen Petersen

Gyptone undertakssystem

Ishøj Bibliotek har använt sig av Gyptone Quattro 50 med kant E i format 60 x 60 cm samt Gyptone Quattro 50 i specialstorleken 60 x 110 cm (cirka). Nedhängd montering i synligt bärverk Gyptone T-15.

I Ishøj Rådhus har primärt använts Gyptone Quattro 50 med kant E i format 60 x 60 cm.

Gyptone

news

– För BPB Gyproc är vi en krävande men också nöjd kund, säger arkitekt Preben Bengtsen på Ishøj kommun. Vi har arbetat med Gyptone undertakssystem och produkter i många år och värdesätter dess goda egenskaper och estetiska värden.

Projektet i Ishøj som nyligen avslutades omfattade totalt 1491 m² undertak i biblioteket, med utrymmen för både offentlig utlåning och för administrativ personal som tidigare satt i rådhuset. Det var en uppgift som ställde krav på såväl akustik, funktionalitet som estetik.

– Vi hade hjälp med att utvärdera alternativa system och produkter, men valet föll på Gyptone undertak som helt klart erbjuder en optimal akustik. Det nya undertaket är ljudabsorberande vilket är av avgörande betydelse eftersom biblioteket är ett så kallat "ettrumsbibliotek", där barnbibliotek, läsesal, utlåning, musikavdelning och Internetanvändning samsas i samma lokal. Det kan med andra ord innebära att en viss ljudmässig livlighet uppstår när ett dagis eller två gör entré, samtidigt som tidningsläsarna gärna vill läsa sina dagliga nyheter i lugn och ro...

– Det var faktiskt en ganska komplicerad sak då det också skulle skapas utrymme för infrastrukturen av ventilationskanaler. BPB Gyprocs lösning har möjliggjort en dold integration av dessa ventilationskanaler i själva undertaket via ett system av ventilationsöppningar. Det har gett oss ett lugnt visuellt uttryck i undertaksytan, där även belysningen har integrerats. Resultatet är ett undertak som utstrålar harmoni och estetik och därmed bidrar till välbefinnande såväl bland

[Läs mer på motstående sida](#)

En krävande och nöjd kund

En omfattande renovering av Ishøj Bibliotek i södra Storköpenhamn i Danmark, har precis avslutats av Ishøj kommun. Arbetet innebar också uppställning av nya undertak – och här var Gyptone naturligtvis med i bilden...

Returadress:

BPB Gyproc, Box 153, 746 24 Bålsta

Gyproc News utges av BPB Gyproc fyra gånger årligen, och distribueras till professionella aktörer i byggbranschen.

Nr 3 Februari 2005. Årgång 45.

Ansvarig utgivare: Lars Wretman, Försäljningschef, BPB Gyproc, tel: 0171 41 54 35, e-post: lars.wretman@gyproc.com

Redaktör: Roger Schaefer, Marketing Manager Gyproc Plasterboard Systems, BPB Gyproc tel: 0171 41 54 73

Redaktionsgrupp: Pirjo Koivunen, Conni Hansen, Gitte Höili, Lene Grønning BPB Gyproc

Kontakta redaktionen: Gyproc News, BPB Gyproc, Box 153, 746 24 Bålsta
tel: 0171 41 54 00, fax: 0171 41 54 50
e-post: roger.schaefer@gyproc.com

Internet: www.gyproc.se

Grafisk form: Mari Horn, BPB Gyproc

Tryckeri: XponCard A/S, Odense C

G5127.01. News3-SE. 7M. Feb 2005. ©BPB Gyproc. ISSN: 1652-4349

Nya Gyproc Quick skruv Vår nya Gyproc QSTR Quick skruv har specialdesignats för att ge ett extra bra resultat vid montage av Gyproc Robust på Gyproc XR reglar.

Gyproc QSBR Quick är bra för montage av Gyproc Robust på förstärkningsregel.

BPB Gyproc har ett komplett sortiment med bra skruv för montering av Gyproc gipsskivor på alla typer av reglar, skenor etc. Gyproc Quick skruv finns tillgängliga på lager hos BPB Gyproc i Bålsta. Läs mer på www.gyproc.se.

Gyproc GRiE Våtrumsskiva

Så lyckas du med din våtrumsvägg

I samband med lanseringen av Gyproc Våtrumsvägg har BPB Gyproc aktiverat en marknadsföringskampanj för att göra Gyproc GRiE 13 våtrumsskiva välkänd.

Marknadsbearbetning

BPB Gyproc bearbetar målgrupperna med säljbrev till aktuella byggprojekt, direktreklam till föreskrivare, byggherrar, försäkringsbolag och entreprenörer, uppdaterad och utbyggd information på webben och personliga besök av Gyproc Distriktsansvariga.

Butiksmaterial

I samband med kampanjen har BPB Gyproc också tagit fram en ny folder med monteringsanvisning som på ett lättillgängligt sätt berättar om hur en våtrumsvägg på ett korrekt och tryggt sätt ska byggas. Dessa foldrar kommer att göras tillgängliga för byggare och allmänhet i första hand via BPB Gyprocs återförsäljare i byggvaruhandeln och samtidigt kommer skyltar att sättas upp i handelns badrumsavdelningar och kallager.

För BPB Gyprocs återförsäljare finns det också framtaget ett annonsmaterial och säljbrev som kan användas för deras egen vidare marknadsbearbetning.

För mer information gå till www.gyproc.se eller ta kontakt med din distriktsrepresentant.

50-årsjubileum

BPB Gyproc i Sverige 50-årsjubilerar

...forts från första sidan

BPB GYPROC
1955 – 2005

50 ÅR

BUILD ON OUR
KNOWLEDGE

Redan 1967 upprättade BPB Gyproc försäljningskontor i Köpenhamn och Århus fem år senare invigdes Kalundborg-fabriken. Försäljningen av gipsskivor i Finland och Norge gick till en början via lokala bolag, men vid slutet av 1980-talet blev BPB Gyproc-företaget i Finland helägt dotterbolag, liksom i Norge där BPB Gyproc 1987 övertog aktierna i det norska marknadsföringsbolaget.

Strategiska lägen

Den svenska fabriken i Bålsta ligger vid Mälaren. Det är inte slumpen

skördar som bestämt placeringen. Stora båtar som kommer lastade med gipssten från södra Europa kan lägga till vid fabriken. Bålsta ligger dessutom bara några mil från den omfattande byggmarknaden i Stockholm. I Finland ligger på motsvarande sätt fabriken självklart intill Helsingfors. Och från fabriken i Danmark är det inte särskilt långt till Köpenhamn, liksom fabriken i Norge ligger mycket nära Oslo.

BPB Gyproc är idag marknadsledande på lättbyggnadsteknik med gipsskivor, med lösningar för projek-

tering av byggsystem och funktioner i lättbyggnadsteknik, som system för mellanväggar, bjälklag, innertak och ytterväggar. BPB Gyprocs lösningar är det trygga sättet att uppfylla alla krav på t ex ljudisolering, brandisolering och hållfasthet. Dessutom ger BPB Gyprocs lösningar alltid en låg totalkostnad i byggandet.

BPB Gyproc fortsätter också att målmedvetet satsa på att fortsätta leda utvecklingen av system för lättbyggnadsteknik med utveckling, tillverkning och marknadsföring av gipsskivor.